40 Hyvinvointilautakunta

Toiminnan kuvaus

Hyvinvoinnin Palvelualue jakaantuu vastuualueittain:

- Hallinto- ja tukipalvelut
- Varhaiskasvatus
- Esi- ja perusopetus
- Lukiokoulutus
- Kansalaisopisto
- Kulttuuri- ja kirjastopalvelut
- Liikunta- ja nuorisopalvelut

Hyvinvointijohtaja vastaa hyvinvointipalvelujen palvelualueen kokonaisuudesta ja vastuualuepäälliköt omista vastuualueistaan.

Kunnanhallitus on 21.9.2026 § 110 päätöksessään asettanut talousarvioraamin. Hyvinvointipalvelujen palvelualueen osalta raami on asetettu seuraavasti: toimintatuotot 700 000 e, toimintamenot -9 400 000 euroa ja toimintakate -8 700 000 euroa. Asetettuun tavoitteeseen ei ole päästy. Hyvinvointipalvelujen palvelualueen talousarviossa vuodelle 2027 toimintatuottoja on ennakoitu 10,4 % enemmän kuin kuluvalle vuodelle. Henkilöstökuluja olisi 4,1 % vähemmän ja aineet, tarvikkeet ja tavarat olisivat 14,8 % pienemmät. Kustannusten nousua on ennakoitu sisäisten kulujen osalta 77 000 euroa ja palvelujen ostojen 9,5 %:n nousulla. Palvelujen ostoissa erityisesti kuljetuspalveluissa ja asiakaspalvelujen ostoissa muilta kunnilta ja terveyspalveluissa (työterveyshuolto) on jouduttu huomioimaan kustannusten nousu. Talousarvio 2027 toimintakate on kokonaisuudessaan vuoden 2026 tasolla.

4000 Hallinto- ja tukipalvelut

Hallinto- ja tukipalvelujen vastuualue sisältää määrärahat hyvinvointilautakunnan luottamushenkilötoimintaan, hyvinvointipalvelujen palvelualueen hallinto- ja toimistopalveluihin, kunnan myöntämiin hyvinvoinnin toiminta-avustuksiin, hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen sekä joukkoliikennepalvelujen järjestämiseen. Joukkoliikenteeseen varatut määrärahat sisältävät kunnan järjestämät kimppakyydit sekä Traficomin kilpailuttaman bruttosopimuksiin perustuvaan joukkoliikenteen. Hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisen vaikutuksesta kunnan saama ns. Hyte-kerroin, osa kuntien lakisääteistä peruspalvelujen valtionosuutta, kirjataan kunnan valtionosuuksiin ja se ei näy tulona tässä kustannuspaikalla. Hyte-kerroin ja valtionosuus nousevat sen mukaisesti, miten tiettyjä toimenpiteitä kunnassa on tehty hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

4000 HALLINTO- JA TUKIPALVELUT	TP 2025	TA 2026	VM 2027	LTK 2027
Tuloarviot ja määrärahat				
Toimintatulot	293 294	218 189	230 210	230 210
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0
Toimintamenot	-424 520	-387 940	-395 730	-395 730
Toimintakate (Netto)	**-131 227**	**-169 751**	**-165 520**	**-165 520**

4050 Varhaiskasvatus

Juuan varhaiskasvatusta järjestetään kahdessa päiväkodissa, joissa molemmissa on kaksi ryhmää, joista yksi on alle 3-vuotiaille. Ahmovaarassa varhaiskasvatus on järjestetty edelleen ryhmäperhepäivähoitona. Kotona toimivaa perhepäivähoitoa ei enää ole.

Hankkeista jatkuu tasa-arvohanke, mikäli eduskunta hyväksyy rahoituksen myös vuodelle 2027.

4055 VARHAISKASVATUS	TP 2025	TA 2026	VM 2027	LTK 2027
Tuloarviot ja määrärahat				
Toimintatulot	73 946	50 344	70 550	70 550
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0
Toimintamenot	-1 617 930	-1 705 935	-1 594 850	-1 594 850
Toimintakate (Netto)	**-1 543 984**	**-1 655 591**	**-1 524 300**	**-1 524 300**

4060 Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Kirjastopalvelut

Kirjastopalvelut toimivat entisessä laajuudessaan. Kirjastolla on käytettävissä työtila etätyön tekemiseen ja yhteistä tilaa tapahtumien järjestämiseen.

Juuka kehittää kirjastotyötä yhdessä Vaara-kirjastojen kanssa. Yhteinen lukutaitostrategia ja alueen strateginen toimintasuunnitelma vuosille 2027–2029 otetaan käyttöön.

Omatoimikirjaston suunnittelu aloitetaan kartoittamalla, mitä omatoimikirjaston käynnistäminen vaatii tilojen ja toimintojen puolesta.

Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalveluja järjestetään vuosille 2027–2028 valmistuvan kulttuuripalvelujen toimenpidesuunnitelman mukaisesti. Kulttuuripalvelut jatkavat tiivistä yhteistyötä koulujen, varhaiskasvatuksen, hoivakotien sekä muiden vapaa-aikapalvelujen toimijoiden kanssa. Jäsenyys Pohjois-Karjalan lastenkulttuuriverkostossa jatkuu. Lieksan kaupungilta ostetaan musiikkiopiston musiikinopetusta.

4060 KIRJASTO- JA KULTTUURIPALVELUT	TP 2025	TA 2026	VM 2027	LTK 2027
Tuloarviot ja määrärahat				
Toimintatulot	18 886	12 041	10 890	10 890
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0
Toimintamenot	-395 889	-420 763	-438 390	-438 390
Toimintakate (Netto)	**-377 003**	**-408 722**	**-427 500**	**-427 500**

4105 Esi- ja perusopetus

Oppimisen tukeen ja erityisopetukseen liittyvien käytäntöjen kehittäminen jatkuvat edelleen. Maakunnallisesti kehitetään ja tehdään yhteistyötä mm. perusopetuksessa erilaisten yhteistyömahdollisuuksien selvittämisessä yli kuntarajojen sekä tietohallintaan ja -turvaan liittyvissä asioissa.

Tasa-arvohanke jatkuu edelleen esi- ja perusopetuksessa, mikäli eduskunta hyväksyy rahoituksen vuodelle 2027. Erasmus+ hankerahoitus on saatu myös tulevalle talousarviovuodelle.

Oppilaille tarjolla edelleen maksuton leipävälipala.

4105 ESI- JA PERUSOPETUS	TP 2025	TA 2026	VM 2027	LTK 2027
Tuloarviot ja määrärahat				
Toimintatulot	246 525	213 191	194 230	194 230
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0
Toimintamenot	-5 033 518	-5 084 592	-5 159 150	-5 159 150
Toimintakate (Netto)	**-4 786 993**	**-4 871 401**	**-4 964 920**	**-4 964 920**

4115 Lukiokoulutus

Lukio-opetuksessa aloitetaan taito- ja taideaineiden ylioppilastutkintoon valmistautuminen ja jatketaan opiskelijoiden oppimisen tukeen ja erityisopetukseen liittyvien käytäntöjen kehittämistä. Lukiomarkkinointia tehdään tehostetusti opiskelijamäärän säilyttämiseksi edelleen tulevina vuosina. Heinäveden, Polvijärven ja Outokummun lukioiden kanssa tehdään yhteistyötä mm. opetuksen suunnittelussa ja järjestämisessä. Maksuton leipävälipala tarjotaan edelleen.

4115 LUKIOKOULUTUS	TP 2025	TA 2026	VM 2027	LTK 2027
Tuloarviot ja määrärahat				
Toimintatulot	42 379	25 367	44 840	44 840
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0
Toimintamenot	-847 945	-889 102	-947 740	-947 740
Toimintakate (Netto)	**-805 566**	**-863 735**	**-902 900**	**-902 900**

4175 Kansalaisopisto

Kansalaisopiston toimintaa jatketaan monipuolisella kurssitarjonnalla. Opiston kustannuskehitystä taitetaan ja taloutta vahvistetaan tulevilla henkilöstömuutoksilla sekä opistoesitteen jakelu- ja painomääräratkaisuilla. Kurssitarjonnassa kokeillaan samalla uudenlaisia toimintatapoja ja mahdollisuuksia järjestää kursseja. Kurssitarjontaa jatketaan myös sivukylillä. Kurssimaksuihin 1.8.2027 alkaen tehdään maltillinen indeksikorotus seudun yhteistyöopistojen tapaan.

4175 KANSALAISOPISTO	TP 2025	TA 2026	VM 2027	LTK 2027
Tuloarviot ja määrärahat				
Toimintatulot	36 835	36 421	39 220	39 220
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0
Toimintamenot	-439 406	-397 051	-396 010	-396 010
Toimintakate (Netto)	**-402 571**	**-360 630**	**-356 790**	**-356 790**

4200 Liikunta- ja nuorisopalvelut

Liikuntapalvelut

Liikuntapalvelut edistävät kuntalaisten terveyttä, hyvinvointia ja toimintakykyä tarjoamalla monipuolisia liikuntamahdollisuuksia eri ikäryhmille. Palveluilla pyritään tukemaan kuntalaisten omaehtoista liikkumista ja kuntalaisten aktiivista elämäntapaa.

Toiminnan painopisteenä on lisätä kuntalaisten fyysistä aktiivisuutta, edistää terveyttä sekä vahvistaa yhteisöllisyyttä liikunnan avulla. Erityistä huomiota kiinnitetään lasten ja nuorten aktiivisen elämäntavan tukemiseen, ikääntyneiden toimintakyvyn ylläpitämiseen sekä matalan kynnyksen liikuntamahdollisuuksien tarjoamiseen.

Liikuntapalvelut tekevät yhteistyötä hyvinvointialueen, kunnan peruspalvelujen, urheiluseurojen, yhdistysten ja muiden paikallisten toimijoiden kanssa. Liikuntapalvelujen vuoden 2027 painopisteinä on erityisesti turvallisuuteen liittyvien asioiden vahvistaminen sekä Harrastamisen Suomen mallin koordinointi. Lisäksi liikuntapaikkojen varaa-maksa-kulje toimintaa tehdään vielä entistä tutummaksi käyttäjille.

Nuorisopalvelut

Nuorisopalvelut ovat edistämässä lasten ja nuorten hyvinvointia, osallisuutta ja aktiivista kansalaisuutta sekä tukemassa lasten ja nuorten kasvua ja elämänhallintaa. Nuorisopalvelujen perustehtävänä on tarjota lapsille ja nuorille turvallisen aikuisen läsnäoloa, mielekästä vapaa-ajan tekemistä sekä mahdollisuuksia vaikuttaa oman kunnan kehittämiseen. Nuorisopalvelut tarjoavat nuorisotyötä säännöllisesti nuorisotilalla ja koululla sekä epäsäännöllisemmin myös muissa kohteissa.

Nuorisopalvelut toteuttavat nuorisotyötä yhteistyössä hyvinvointialueen, koulun, järjestöjen, seurakunnan sekä muiden hyvinvointia edistävien toimijoiden kanssa.

Toiminnan painopisteenä on lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistaminen, yhteisöllisyyden tukeminen sekä syrjäytymisen ehkäiseminen. Nuorten osallisuutta ja kuulemista edistetään muun muassa nuorisovaltuustotoiminnan kautta. Nuorisopalvelujen vuoden 2027 painopisteinä on erityisesti turvallisuuteen liittyvien asioiden vahvistaminen.

4200 LIIKUNTA- JA NUORISOPALVELUT	TP 2025	TA 2026	VM 2027	LTK 2027
Tuloarviot ja määrärahat				
Toimintatulot	59 609	52 747	81 760	81 760
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0
Toimintamenot	-732 480	-772 458	-787 350	-787 350
Toimintakate (Netto)	**-672 871**	**-719 711**	**-705 590**	**-705 590**

40 HYVINVOINTILAUTAKUNTA	TP 2025	TA 2026	VM 2027	LTK 2027
Tuloarviot ja määrärahat				
Toimintatulot	771 474	608 300	671 700	671 700
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0
Toimintamenot	-9 491 688	-9 657 841	-9 719 220	-9 719 220
Toimintakate (Netto)	**-8 720 214**	**-9 049 541**	**-9 047 520**	**-9 047 520**

VUODEN 2027 TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Strateginen painopiste: Hyvinvoinnin edistäminen		
Toiminnallinen tavoite	**Mittari ja tavoitetaso**	**Vastuuyksikkö**
Huomioidaan aivoergonomia hyvinvoinnissa. Tuodaan aivoergonomian käsitettä tunnetuksi ja näkyväksi sekä jataan tietoa, kuinka sitä voitaisiin huomioida koulussa, työssä, viestinnässä ja ohjeistuksissa.	Tavoitteena: Aivoergonomia käsitteenä on tuttu ja se huomioidaan toiminnassa Mittari: Aivoergonomia-aiheena tehtyjen toimenpiteiden määrä	hyvinvointipäällikkö
Vahvistetaan perhe- ja lähisuhdeväkivallan tunnistamista ja puheeksi ottoa varhaiskasvatuksessa, opetuksessa ja nuorisopalveluissa	Tavoitteena: Henkilöstöä koulutetaan lähisuhdeväkivallan tunnistamiseen ja puheeksi ottamiseen avainhenkilökoulutuksen kautta. Tämän myötä tavoitteena on, että varhaiskasvatuksessa, opetuksessa ja nuorisopalveluissa tunnistetaan paremmin perhe- ja lähisuhdeväkivalta ja se otetaan tarvittaessa puheeksi. Mittari: Koulutettu avainhenkilö varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja nuorisopalveluissa	hyvinvointipäällikkö, rehtori, varhaiskasvatuspäällikkö

Hyvinvointia lisätään suunnitelmallisesti monipuolisilla, eri kohderyhmille tarkoitetuilla kulttuuripalveluilla	Tavoitteena: Kulttuuripalvelut toteutuvat kulttuuripalveluista tehtävän suunnitelman mukaisesti Mittari: Kulttuuripalvelujen suunnitelman tavoitteiden toteutuminen	kirjasto- ja kulttuurivastaava
Strateginen painopiste: Osallisuus ja viestintä		
Toiminnallinen tavoite	**Mittari ja tavoitetaso**	**Vastuuyksikkö**
Kunnassa toimii omatoimikirjasto	Tavoitteena: Omatoimikirjaston perustamisen selvitystyö tehty Mittari: Selvitys valmis	kirjasto- ja kulttuurivastaava, hyvinvointijohtaja
Vanhempaintoimikunta lisää koulun ja kotien välistä yhteistyötä, edistää yhteisöllisyyttä ja parantaa vanhempien vaikutusmahdollisuuksia koululyhteisössä	Vanhempaintoimikunta toimii aktiivisesti yhteistyössä koulun kanssa Mittari: Toteutunut toiminta	esi- ja perusopetuksen rehtori
Strateginen painopiste: Vastuullisuus		
Toiminnallinen tavoite	**Mittari ja tavoitetaso**	**Vastuuyksikkö**
Palveluiden järjestämisessä huomioidaan kustannustehokkuus	Tavoitteena: Koulukuljetukset ja kimppakyytien kilpailutus tehty ja uudet sopimukset käytössä Mittari: Uudet sopimukset	hyvinvointijohtaja